

Ο ΦΟΒΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

1/11/2020

Στη δέηση που απευθύνουμε στον Θεό: "Υπέρ του ἁγίου οἴκου τούτου" (για την οποία μιλήσαμε στην προηγούμενη Ομιλία μας) προστίθεται: "καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν". Να παρακαλέσουμε τον Κύριο για όσους εισέρχονται στον ιερό Ναό με πίστη, ευλάβεια και φόβο Θεού.

Ποιά είναι άραγε η έννοια του φόβου, που συνδέει εδώ η Εκκλησία με την πίστη και την ευλάβεια των χριστιανών, που εισέρχονται στο Ναό;

Ασφαλώς ο όρος "**φόβος Θεού**", δεν έχει καμμία σχέση με τον φόβο που αισθάνεται κάποιος μπροστά σε έναν εξαγριωμένο οπλισμένο άνθρωπο που έρχεται να του επιτεθεί ή όταν βρεθεί μπροστά σε οιονδήποτε άλλο φανερό κίνδυνο. Ο Θεός είναι αγαθός και φιλάνθρωπος, όλος αγάπη και δεν μπορεί να προκαλεί τέτοιου είδους φόβο.

Ας δούμε πώς παρουσιάζει η Αγία Γραφή, τόσο η Παλαιά όσο και η Καινή Διαθήκη, τον φόβο του Θεού.

Πρωταρχική Εντολή του Θεού στο όρος Σινά ήταν: "Κύριον τὸν Θεόν σου φοβηθήσῃ καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις» (Δευτ. 6,13). Όταν αργότερα ο Μωυσής μίλησε στον λαό του Ισραήλ μεταξύ άλλων τους είπε: Προς τον Παντοδύναμο Θεό, ο οποίος, όπως είδες με τα μάτια σου, έκανε για σένα μεγάλα και θαυμαστά έργα, **να αισθάνεσαι φόβο (=βαθεία ευλάβεια) και αγάπη· να βαδίζεις τους δρόμους που Εκείνος υποδεικνύει και να τον λατρεύεις με όλη σου την καρδιά και με όλη σου την ψυχή. Πρόσεχε αυτόν μόνον θα λατρεύεις και σε αυτόν θα είσαι προσηλωμένος.** (βλ. Δευτερονομίου 10,12. 20-21). Το ίδιο τονίζει και ο Απόστολος Παύλος: "**Ας λατρεύουμε το Θεό με τρόπο ευάρεστο, με σεβασμό και με ευλάβεια**" (Εβρ.12,28).

Ο Προφήτης Ιερεμίας (39,40) διευκρινίζει ότι **ο φόβος του Κυρίου είναι δώρο του Θεού**, και παρουσιάζει τα λόγια του Θεού: «Μέσα στην καρδιά του λαού μου θα βάλω τον φόβον μου (=βαθύ σεβασμό-ευλάβεια), ώστε να μην απομακρυνθούν ποτέ από κοντά μου».

Αυτός ο φόβος χαρίζεται από τον Θεό στον άνθρωπο που συνδέεται μαζί Του διά της πίστεως· αποτελεί τρόπον τινά έλλαμψη ή αντανάκλαση της πίστεως και είναι γέννημα της θείας χάριτος. Ο πιστός που έχει στην καρδιά του τον φόβο του Θεού, πρώτον στέκεται με θαυμασμό και δέος μπροστά στο μεγαλείο του Θεού και ακολούθως συναισθάνεται την δική του πνευματική φτώχεια. Έτσι, αυτή η ευλάβεια και ο βαθύς σεβασμός -ο φόβος Θεού- αποτελεί κίνητρο της ψυχής για να παραδοθεί εξ ολοκλήρου στο Θεό, τον Δημιουργό του Σύμπαντος. Αυτό επιβεβαιώνει και ο Άγιος Σωφρόνιος του Έσσεξ: "**Ο φόβος Θεού προκαλεί το θάμβος μας ενώπιον του**

αποκαλυπτομένου Θεού. Αισθανόμεθα ότι είμαστε ανάξιοι ενός τοιούτου Θεού και νοιώθουμε δέος".

Γι' αυτούς τους λόγους στη θεία Λειτουργία και στις άλλες Ιερές Ακολουθίες έχουμε πολλές αναφορές στο φόβο του Θεού:

" Κύριε, αξίωσον ημᾶς ἀγαπαῖν καὶ φοβεῖσθαι σε ἐξ ὅλης καρδίας ἡμῶν" (Εὐχή Γ' Ἐσπερινου)

" Ἐνθες ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων σου ἐντολῶν φόβον" (Εὐχή πρὸ τοῦ Ἐυαγγελίου)

" Χάρισαι ὁ Θεὸς ... τοῖς συννευχομένοις ἡμῖν πάντοτε μετὰ φόβου καὶ ἀγάπης λατρεύειν Σοι..." (Εὐχή Πιστῶν Β' Θ. Λειτουργίας)

Πρὸ της θείας Κοινωνίας: "Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε".

Μετά τη θεία Μετάληψη: "Στήριξον ἡμᾶς ἐν τῷ φόβῳ σου τοὺς πάντας".

Αγαπητοί μου αδελφοί και αδελφές, η Εκκλησία δέεται για όσους εισέρχονται στον Ναό με πίστη, ευλάβεια και φόβο Θεού, και συγχρόνως μας υπενθυμίζει με αυτά τα αισθήματα να μπαίνουμε στην Εκκλησία να λατρεύσουμε τον Θεό. Να αισθανόμαστε ότι ο ναός δεν είναι ένας συνηθισμένος τόπος. Είναι αφιερωμένος εξ ολοκλήρου στον Θεό. Στην Αγία Τράπεζα φυλάσσεται πάντοτε το Άγιο Σώμα και Αίμα του Χριστού. Επομένως ο Κύριος και Θεός μας είναι πάντοτε παρών. Μας καλεί και μας δέχεται στον άγιο Οίκο Του, στο σπίτι Του. Η σκέψη αυτή να κυριαρχεί στον νου μας και όση ώρα βρισκόμαστε μέσα στον άγιο Ναό, η ψυχή μας και η καρδιά μας να είναι εκεί στον Χριστό προσηλωμένες. Να αισθανόμαστε το δέος, που αισθάνθηκε ο Μωυσής μπροστά στην φλεγόμενη βάτο και άκουσε την φωνή του Θεού να του λέγει: "ὁ τόπος, ἐν ᾧ σὺ ἔστηκας, γῆ ἁγία ἐστὶ". Ο Μωϋσῆς δεν τολμούσε μετά από αυτό να κοιτάξει προς τα εκεί· "εὐλαβεῖτο γὰρ κατεμβλέψαι ἐνώπιον Θεοῦ" (Ἐξοδ. 3,6). Και η όλη συμπεριφορά μας μέσα στο ναό να είναι ανάλογη. Δεν πιάνουμε κουβέντα με τους άλλους. Δεν θορυβούμε. Ασπαζόμαστε τις ιερές εικόνες εκφράζοντας τον σεβασμό μας προς τα εικονιζόμενα πρόσωπα. Ανάβουμε το κερί μας με ευλάβεια. Όση ώρα βρισκόμαστε μέσα στο ναό προσπαθούμε να συγκρατούμε το νού και την καρδιά μας στα τελούμενα κατά την θεία Λειτουργία ή άλλη Ιερά Ακολουθία, και να μη φεύγει έξω, σε άλλα θέματα. Εάν μας δεχτεί στο Παλάτι του ο Ανώτατος Άρχων του Κράτους είναι δυνατόν, όσο εκείνος είναι μπροστά μας, εμείς να γυρίσουμε και να κουβεντιάσουμε μεταξύ μας; Πολύ περισσότερο αυτό είναι απαράδεκτο να γίνεται μέσα στο ναό του Θεού.

Ακούμε στον Χερουβικό ύμνο ότι εμείς, κατά τη θεία Λειτουργία εικονίζουμε τα Χερουβείμ. Πώς στέκουν οι Άγγελοι μπροστά στον Θρόνο του Θεού; Καλύπτουν τα πρόσωπά τους από ευλάβεια προς τον Θεό, μας αποκαλύπτει ο Προφήτης Ησαΐας (6,3). Με πόσο μεγαλύτερη συστολή και ευλάβεια πρέπει να στεκόμαστε εμείς μέσα στον Ναό του Θεού!

Είθε ο Κύριος να χαρίσει σε όλους μας τον θείο φόβο Του και να μας αξιώνει να Τον λατρεύουμε πάντοτε με φλογερή πίστη, ιερή ευλάβεια και θερμή αγάπη, ώστε η λατρεία μας να γίνεται ευπρόσδεκτη ενώπιόν Του. Αμήν.

